

From: Baruch Taub baruchtaub120@gmail.com
Subject: PARSHAT TERUMAH 5782
Date: 28 Jan 2022 at 10:51:29 AM
To: Rabbi Taub baruchtaub120@gmail.com

רמב"ן שמות פרשת תרומה פרק כה פסוק כד.1

(כד) זר זהב סביב - סימן לכתר מלכות, שהשולחן שם עושר וגדולה הוא, כמו שאומרים שולחן מלכים, לשון רש"י. וכן הדבר, שזה סוד השולחן, כי ברכת השם מעת היות העולם לא נברא יש מאין, אבל עולם כמנהגו נוהג, דכתיב (בראשית א לא) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. אבל כאשר יהיה שם שרש דבר תחול עליו הברכה ותוסיף בו, כאשר אמר אלישע הגידי לי מה יש לך בבית (מ"ב ד ב), וחלה הברכה על אסוך שמן ומלאה כל הכלים, ובאליהו כד הקמח לא כלתה וצפחת השמן לא חסר (מ"א יז טז). וכן השולחן בלחם הפנים, בו תחול הברכה, וממנו יבא השובע לכל ישראל. ולכך אמרו כל כהן שמגיעו כפול (אוכל ושבע) (יומא לט א

2 מאמרי פחד יצחק

1. והיינו שהבריאה מצד עצמה היא "טוב מאד", מלאה ברכה כמו שנאמר עליה בשעת בריאתה. ונבין דבריו דרך מה שאנו רואים תהליך של צמיחה, מתוך גרעין קטן יוצא שפע של פירות. גידול זה ברכה של התפשטות היא. תהליך זה תהליך טבעי הוא, כמנהגו של עולם. גידול זה הנתון בטבעו של עולם ביטוי הוא ל"טוב מאד" של הבריאה. "טוב מאד" פירוש התפשטות הטוב. וזוהי ברכה.

2. ולפי זה עלינו להבין שמעלת ארץ ישראל של "זבת חלב ודבש" אינה בעיקרה מצד מציאות החלב ודבש, אלא שמורה היא על תכונה של "זבת", של ברכה וריבוי. וכאן נפנה להתחלת דברי הרמב"ן בענין עשיית השולחן, שמתחיל לזה שהשולחן הוא סימן למלכות, עושר וגדולה בישראל. משולחן זה יצאה עשירות לכל ישראל.

על מציאותו של "שרש דבר" לבד כבר תחול ברכה, "כאשר יהיה שם שרש דבר תחול עליו הברכה ותוסיף בו". זר זהב הוא הסימן לעשירות. וסימן זה משמש "שרש דבר" להתפשטות העשירות בישראל. (ונראה מדבריו שענין המשכן בכלל הוא החזרת העולם ל"טוב מאד" המקורי שבו.) "זר זהב" במשכן הוא דוגמת "אסוך השמן" אצל אלישע.

3. ומה שנאמר על ארץ ישראל "זבת חלב ודבש", הכוונה היא שקדושת ארץ ישראל תשפיע שעל חלב ודבש שבה יחול ריבוי. ההדגשה כאן היא על כוח הברכה וה"טוב מאד" ועל ידו תוספת ברכה, שבזה דומה קדושת ארץ ישראל לקדושת השולחן במשכן, לזר זהב שבו.

אֵילִם מְאֻדָּמִים וְעֵרֶת הַחֲשִׁים וְעֵצֵי שֹׁטִים (שמות כה ה)

שמן למאור מצרכי הבנין

בדעת זקנים הקשה, תימה, שכל הפרשה בצרכי בנין הכתוב מדבר, חוץ מפסוק זה, שהוא צורך גבוה ואינו אומר חטים ללחם הפנים וכבשים לתמידין ועצים למערכה, ויש לומר ששלושתן צורך בנין הן, שמן המשחה שבו נמשחו כל כלי המשכן וקטרת נמי שכן דרך מלכים שמבשמין להם הבית קודם שיכנסו לתוכה, וכל שכן לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וכן מצינו שעל ידי הקטרת שכינה נראית דכתיב וכסה ענן הקטרת וכתיב: "כי בענן אראה" ושמן למאור שכן דרך המלכים להדליק נר לפניהם קודם שיכנסו.

ויש לומר אולי באופן אחר מה שייד ענין שמן למאור לתרומת המשכן, הנה בפרשת בהעלותך (במדבר ח א) וַיַּעַשׂ בֶּן אֶהֱרֹן אֶל מֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הַעֲלָה נִרְתִּיבָה כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד פְּרֹחֶה מִקְשָׁה הוּא, ויש לתמוה מה הענין שחזרה התורה בשעת הדלקת המנורה על צורת המנורה ותבניתה, לכאורה אין ענין זה שייד לשם, אלא לפרשתינו בה נצטוו משה רבינו על עשיית המנורה ומדוע חזרה התורה שוב על סדר וצורת המנורה.

הראהו מנורה דולקת

וביאר בזה הגאון הרב שוואב זצ"ל, משה רבינו נתקשה בעשיית המנורה והקדוש ברוך הוא הראה לו את המנורה בהר סיני, כשהראה לו הקדוש ברוך הוא את המנורה היא היתה מנורה דולקת, אם כן כל זמן שלא הדליק אהרן את המנורה, עדיין לא היתה זו המנורה שראה משה, לכן רק אחרי ההדלקה נאמר: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד פְּרֹחֶה מִקְשָׁה הוּא כְּמִרְאָה אֲשֶׁר הִרְאָה ה' אֶת מֹשֶׁה בֶּן עֲשָׂה אֶת הַמְּנוֹרָה". כיון שרק כעת היתה המנורה בדיוק כפי שהיא היתה בהר סיני.

ועל פי זה נראה לבאר שה"שמן למאור", הוא חלק מעשיית המנורה, שהרי לא הושלמה צורת המנורה אלא רק כאשר היא דולקת, אם כן השמן הוא חלק מצורך הבנין ולא רק מצרכי העבודה ודו"ק.

מעין בית השואבה 4

ובזה מתפרש מה שפייס הקבי"ה את אהרן כדאי ברש"י (פסוק ב) וז"ל "חייך שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות", פי שהנשיאים הביאו קרבנות ומתנות אחר שכבר נשלמה עשיית המשכן, אבל הדלקת המנורה היא חלק מ"מעשה המנורה" כנ"ל.

אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֵרַת הַחֲשִׁים וְעֵצֵי שְׁטִים (שמות כה ה)

הלך לקוץ ארזים שנטע אברהם

במדרש שיר השירים רבה (פרשה א) אמר רב נחמן כתיב (שם בראשית מו) ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע, להיכן הלך, הלך לקוץ ארזים שנטע אברהם אבינו בבאר שבע שנאמר (שם בראשית כא) ויסע אשל בבאר שבע, אמר רבי לוי כתיב (שמות כו) והבריח התיכון בתוך הקרשים, הבריח שלשים ושתים אמה היה ומהיכן היתה נמצאת בידם לשעה, מלמד שהיו מוצנעים עמהם מימות יעקב אבינו הדא הוא דכתיב (שמות לה): "וכל איש אשר נמצא אתו עצי שטים".

לימוד גדול יש לנו ללמוד מכאן כיצד צריך לייסד את בית השם, בפסוק שהובא במדרש נאמר: "ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק... ויקם יעקב מבאר שבע וישאו בני ישראל את יעקב אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלות אשר שלח פרעה לשאת אתו" (מו, א).

נקיות כפים בבניית המשכן

כאשר נדקדק בלשון הכתוב נראה דבר נפלא, כשיעקב נוסע לבאר שבע לא נאמר שהיה נוסע יפה היגלגלית, רק כאמור יצא ינהר אח באר שבע לרדת למצרים שם נאמר: "וישאו בני ישראל את יעקב אביהם בעגלות אשר שלח פרעה לשאת אתו".

וביאר רבותינו, פרעה שלח את העגלות להביא את יעקב למצרים, ואילו הדרך לבאר שבע היא דרך אותה נוסע יעקב לצרכי עצמו על מנת לקוץ את אותם ארזים בשביל המשכן, נסיעה זו היא לא על חשבון פרעה בדרך זו, לא משתמשים בעגלות אותם שלח פרעה. כיון שאת המשכן מייסדים עם נקיות כפים גם הדרך לקוץ את הארזים למשכן צריכה להיות בנקיון כפים.

לקח גדול עלינו ללמוד מכך בענין נקיות כפים וזהירות בממון הזולת, פעמים רבות אנשים מקבלים רכב לצרכי מצוה או כל כלי אחר, משום מה רבים מורים היתר לעצמם להשתמש בזה לצרכיהם האישיים. לא זו הדרך לעשות מצוות ולהקים מוסדות תורה.

הגאון רבי אהרן קוטלר זצוק"ל, היה יוצא מפעם לפעם לאסיפות שונות בעיני החינוך העצמאי, הנהלת החינוך העצמאי קנתה לו פראק חדש, שאותו ילבש באסיפות. באחת הלילות כאשר יצא רבי אהרן מאסיפת החינוך עצמאי, פנה למקורבו רבי יצחק זלזניק זצ"ל, ואמר לו שהוא רוצה לשוב לביתו ואחר כך ללכת לחתונה של אחד ממכיריו, לתמיהתו של רבי יצחק, מדוע לא ילך מיד עכשיו לחתונה ורק אח"כ יחזור לביתו, השיב רבי אהרן כי הוא לובש כעת את הפראק של החינוך עצמאי, הוא ניתן לו בשביל האסיפות של החינוך עצמאי ולא בשביל צרכיו האישיים, ללכת בו לחתונות.